

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การดูแลสุขภาพบุคลากร ในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางหทัย ส่องศรีเกตุ

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาภูมิ พองแก้ว	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ธนารักษ์ สุวรรณประไพศ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ วิลาวัณย์ เสนารัตน์	กรรมการ
อาจารย์ ดร. อวยพร คัดมุษยกุล	กรรมการ
อาจารย์ ดร. พิภูล นันทชัยพันธ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดูแลสุขภาพบุคลากร รวมทั้งปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล พนักงานช่วยการพยาบาล และคนงานที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่จำนวนทั้งสิ้น 252 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน 2542 โดยใช้แบบสอบถามการดูแลสุขภาพบุคลากรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้บุคลากรตอบด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนคิดเป็นร้อยละ 99.2

ผลการศึกษาพบว่าด้านการประเมินสุขภาพอนามัยก่อนรับเข้าปฏิบัติงานที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ การตรวจทางรังสีวิทยาร้อยละ 65.9 รองลงมา ได้แก่ การตรวจร่างกายทั่วไป ร้อยละ 48.8 ส่วนการตรวจสุขภาพอนามัยประจำปีในกลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ การทดสอบทูเบอร์คูลินทางผิวหนังร้อยละ 92.4 รองลงมา ได้แก่ การถ่ายภาพรังสีทรวงอกร้อยละ 71.4

ด้านการได้รับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยเพื่อป้องกันการติดเชื้อและความปลอดภัยในการทำงานที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ การทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อร้อยละ 78.7 รองลงมา ได้แก่ การป้องกันการติดเชื้อจากการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขร้อยละ 74.9

ด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีร้อยละ 73.3 รองลงมา ได้แก่ วัคซีนป้องกันโรคบาดทะยักร้อยละ 32.0 ส่วนการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่บุคลากรหลังสัมผัสโรคที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้มากที่สุด คือ การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคหลังสัมผัสโรคเอดส์ร้อยละ 56.8 รองลงมา ได้แก่ การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคหลังสัมผัสโรคไข้กาฬหลังแอ่นร้อยละ 53.4

ด้านการเฝ้าระวังการเจ็บป่วยจากการปฏิบัติงานที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่ามีมากที่สุด คือ การเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุจากการถูกของแหลมคมหรือเข็มทิ่มตำร้อยละ 87.9 รองลงมา ได้แก่ การเฝ้าระวังโรคเอดส์ร้อยละ 66.3

ด้านการกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนเมื่อสัมผัสโรคติดเชื้อ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าการกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนเมื่อเกิดอุบัติเหตุจากการถูกของแหลมคมหรือเข็มทิ่มตำมากที่สุดร้อยละ 92.8 รองลงมา ได้แก่ กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนเมื่อสัมผัสโรคเอดส์ร้อยละ 68.1 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 82.4 รับรู้ว่าการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อให้แก่บุคลากร

ปัญหา อุปสรรคของการดูแลสุขภาพบุคลากรที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านการประเมินสุขภาพอนามัยก่อนรับเข้าปฏิบัติงานและการตรวจสุขภาพอนามัยประจำปีร้อยละ 87.2 รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคร้อยละ 82.8 และข้อเสนอแนะที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านการประเมินสุขภาพอนามัยก่อนรับเข้าปฏิบัติงานและการตรวจสุขภาพอนามัยประจำปีร้อยละ 40.8 รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคร้อยละ 36.0

ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติทางด้านการดูแลสุขภาพบุคลากรรวมทั้งปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพบุคลากร ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนา ปรับปรุงนโยบาย และแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพบุคลากร

Thesis Title Employee Health in Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

Author Mrs. Hathai Songsrikate

M.N.S. Infection Control Nursing

Examining Committee

Assistant Professor Dr. Warunee	Fongkaew	Chairman
Associate Professor Thanaruk	Suwanprapise	Member
Associate Professor Wilawan	Senaratana	Member
Lecturer Dr. Ouy-porn	Tunmukkayakul	Member
Lecturer Dr. Pikul	Nantachaipan	Member

Abstract

The purposes of this survey study were to describe employee health , and to explore problems, barriers, and suggestions of Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital Hospital's employees. Subjects consisted of nurses, practical nurses, nurse aids, and workers. A stratified random sampling was used to obtain 252 subjects for this study. This study was conducted from October 1999 to November 1999. The instrument used for data collection was the Employee Health Questionnaire developed by the researcher. The response rate was 99.2 %.

The results indicated that the most placement evaluation was chest x-rays (65.9 %), and general physical examinations (48.8 %). In addition, most subjects received a yearly Tuberculin test (92.4 %), and Chest x-rays (71.4 %).

Education in health and safety behavior received by most subjects was on disinfection and sterilization (78.7 %) and Universal precautions (74.9 %).

Most of subjects received immunization from Hepatitis B vaccine (73.3 %), and Tetanus vaccine (32.0 %). Most subjects perceived the immunization after exposure to infections such as HIV, meningococcal were 56.8 %, 53.4 %, respectively.

Subjects perceived that there was hospital surveillance of job related illnesses in terms of needlestick and sharp injuries (87.9 %), and HIV/AIDS (66.3 %).

As for guidelines for practices after exposing to infectious agents, guideline for practice regarding needlestick and sharp injuries were perceived by most subjects (92.8 %), followed by the guideline regarding AIDS exposure (68.1 %). In addition, most subjects (82.4 %) perceived that there was counselling regarding infectious agents available for hospital employee.

The problems and barriers perceived by the most subjects on placement evaluation and a yearly general physical examination (87.2 %), and immunization (82.8 %). Furthermore, subjects and the most suggestion in a placement evaluation and yearly general physical examination (40.8 %), and immunization (36.0 %).

This finding presented employee health in the hospital, and the problems, barriers and suggestions of employees concerning health. The result will be useful for developing and improving hospital policy, and providing guidelines of employee health.